

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ IASI
Str. Vasile Conta nr. 2-4 , Telefon - centrala : 0232 / 210900 ;
secretariat : 0232 / 271687; fax : 0232 / 241963
email - dsp99@dspiiasi.ro, site - www.dspiiasi.ro

OPERATOR DATE CU CARACTER PERSONAL Nr. 11730
Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

Metodologia de supraveghere a infectiilor asociate asistentei medicale in spitalele din judetul Iasi Activitati, rezultate

Supravegherea infectiilor asociate asistentei medicale (IAAM) reprezinta un obiectiv important in cadrul activitatilor desfasurate de personalul Compartimentului de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile din cadrul Directiei de Sanatate Publica Iasi.

Activitatile desfasurate de catre structurile implicate in supravegherea IAAM sunt reglementate prin acte normative ale Ministerului Sanatatii si decizii ale U.E.:

- Ord. MS nr. 1101/2016 privind aprobarea normelor de supraveghere, prevenire si limitare a infectiilor asociate asistentei medicale in unitatile sanitare;
- Ord. MS nr. 377/2017 privind aprobarea Normelor tehnice de realizare a programelor nationale de sanatate publica pentru anii 2017 si 2018;
- Ord. MS nr. 1466/2008 pentru aprobarea circuitului informational al fisei unice de raportare a bolilor transmisibile;
- Decizia C.E. nr. 945/2018 privind bolile transmisibile și problemele de sănătate speciale conexe care trebuie să facă obiectul supravegherii epidemiologice, precum și definițiile de caz relevante;
- Metodologia de Supraveghere in sistem sentinela a Infectiilor Asociate Asistentei Medicale si a Rezistentei Microbiene- elaborata de Institutul National de Sanatate Publica Bucuresti;

Intrucat IAAM pot produce imbolnăviri grave, prelungirea duratei de spitalizare, dizabilități pe termen lung, mortalitate in exces, cresterea costurilor îngrijirilor medicale, costuri pentru pacient si familia acestuia, scopul supravegherii este reducerea incidentei si costurilor acestora.

Principalele obiective ale supravegherii sunt:

- cresterea interesului personalului medical pentru depistarea, declararea si, în final, reducerea infectiilor (excluderea tuturor infectiilor evitabile, care reprezinta 30% din total si reducerea cat de mult posibil a celor inevitabile);
- cunoasterea prevalentei si descrierea distributiei infectiilor pe sectii si tipuri de infectie, precum si monitorizarea tendintelor;
- identificarea sectiilor care necesita programe de prevenire intensive si sustinute, precum si evaluarea impactului implementarii programelor preventive.

Conform Ord. MS nr. 1101/2016, depistarea, inregistrarea si declararea IAAM de catre unitatile sanitare sunt obligatorii, iar activitatea de supraveghere, prevenire si limitare a acestora face parte din obligatiile profesionale ale personalului (fisa postului).

Conform aceluiași act normativ, la nivelul spitalelor sunt organizate și funcționează servicii/ compartimente de prevenire a IAAM, coordonate de medic epidemiolog, care implementează metodologia de supraveghere a IAAM și raportează datele la DSP. De asemenea, fiecare spital are organizat comitetul de prevenire a IAAM, din care fac parte epidemiologul, medicul responsabil de politica de utilizare a antibioticelor, directorul medical, directorul de îngrijiri, după caz, farmacistul, medicul de laborator și toți șefii de secție, care are obligația de a se întâlni trimestrial sau la nevoie, pentru analiza situației și elaborarea de propuneri către comitetul director al spitalului.

Fiecare unitate elaborează anual un program de supraveghere, prevenire și limitare a IAAM, iar fondurile necesare sunt asigurate din bugetul de venituri și cheltuieli al unității.

DSP asigură îndrumarea metodologică, centralizarea raportărilor și transmiterea bazei de date către Centrul Regional de Sănătate Publică și Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, precum și intervenția și expertiza de specialitate în situații de risc declarat și focare.

Metodele utilizate în supravegherea IAAM cuprind:

- Supravegherea pasivă, care implică raportarea cazurilor de infecții depistate pe baza definițiilor de caz de către personalul unității sanitare și de către laboratorul de microbiologie.
- Supraveghere activă, care se efectuează periodic, prioritar în secțiile cu risc crescut, conform hărții riscurilor (ex.- verificarea activă a foilor de observație, monitorizarea zilnică a rezultatelor bacteriologice și analiza acestora, cu scopul depistării active a infecțiilor).
- Studiile de prevalență de moment; acestea constau în identificarea infecțiilor apărute la pacienții internați la un anumit moment/perioadă de timp.
- Supravegherea tip sentinela, care se desfășoară în unități selectate, prin asigurarea unei supervizări mai eficiente a activităților desfășurate în vederea estimării unei incidente reale a IAAM; pe lângă supravegherea anumitor tipuri de infecții (septicemii, pneumonii nosocomiale, infecții urinare datorate asistentei medicale, infecții apărute în urma utilizării dispozitivelor medicale și infecții de plagă chirurgicală), utilizând definițiile de caz din U.E. în cadrul supravegherii sentinela se realizează și supravegherea rezistenței microbiene prin colectarea datelor de la nivelul laboratorului (tulpini izolate de la toți pacienții din spital, precum și tulpini microbiene responsabile de infecții invazive, izolate din sânge și LCR).

În județul Iași participă la supravegherea tip sentinela 4 spitale: Spitalul Clinic Județean de Urgență “ Sf. Spiridon”, Spitalul Clinic “ Dr. C.I. Parhon”, Spitalul Clinic de Obstetrică –Ginecologie “Cuza Voda” și Spitalul Clinic de Boli Infecțioase “Sf. Parascheva”.

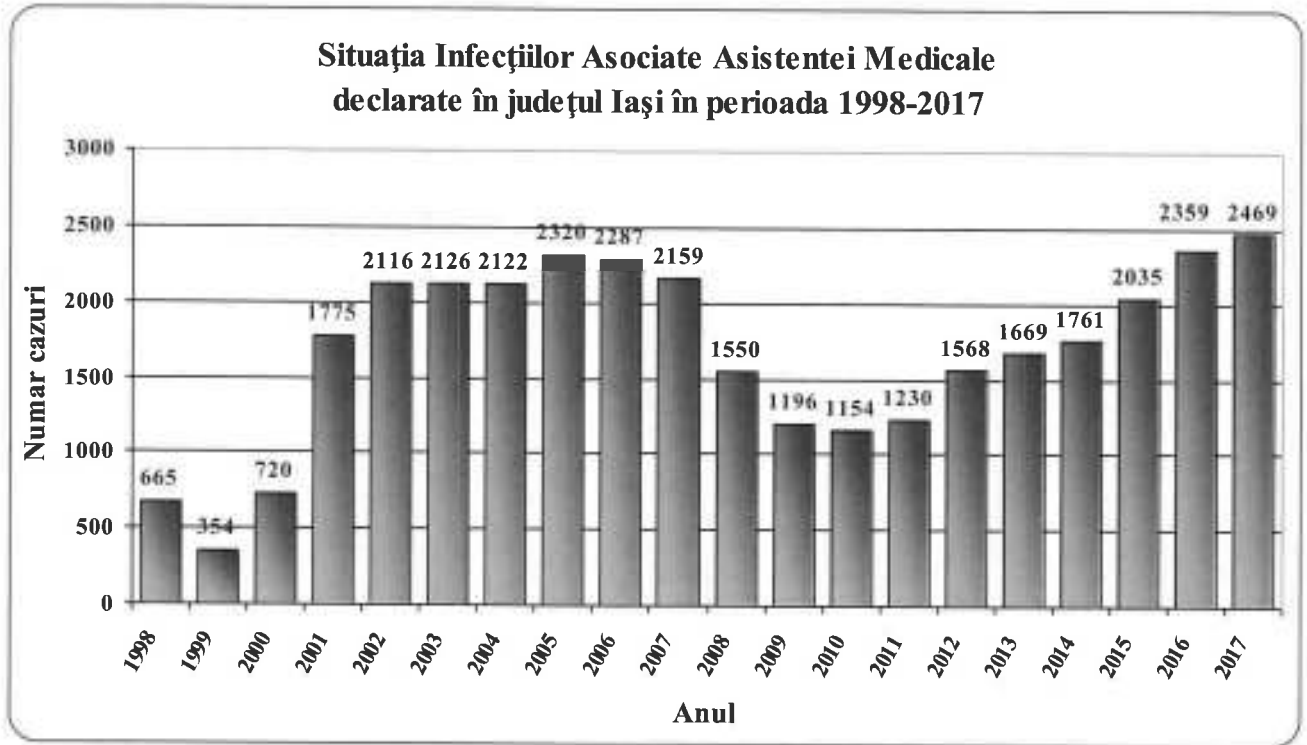
Supravegherea sentinela nu înlocuiește supravegherea de rutină a IAAM la nivelul tuturor unităților sanitare, conform reglementărilor legale în vigoare, și nici raportarea statistică numerică a acestora.

Ord. MS nr. 1101/2016 a introdus obligativitatea înființării și utilizării Registrului electronic unic de monitorizare a IAAM pe secții și centralizat la nivel de spital, care cuprinde toate cazurile de IAAM depistate prin oricare dintre metodele de supraveghere descrise și se transmite săptămânal la DSP.

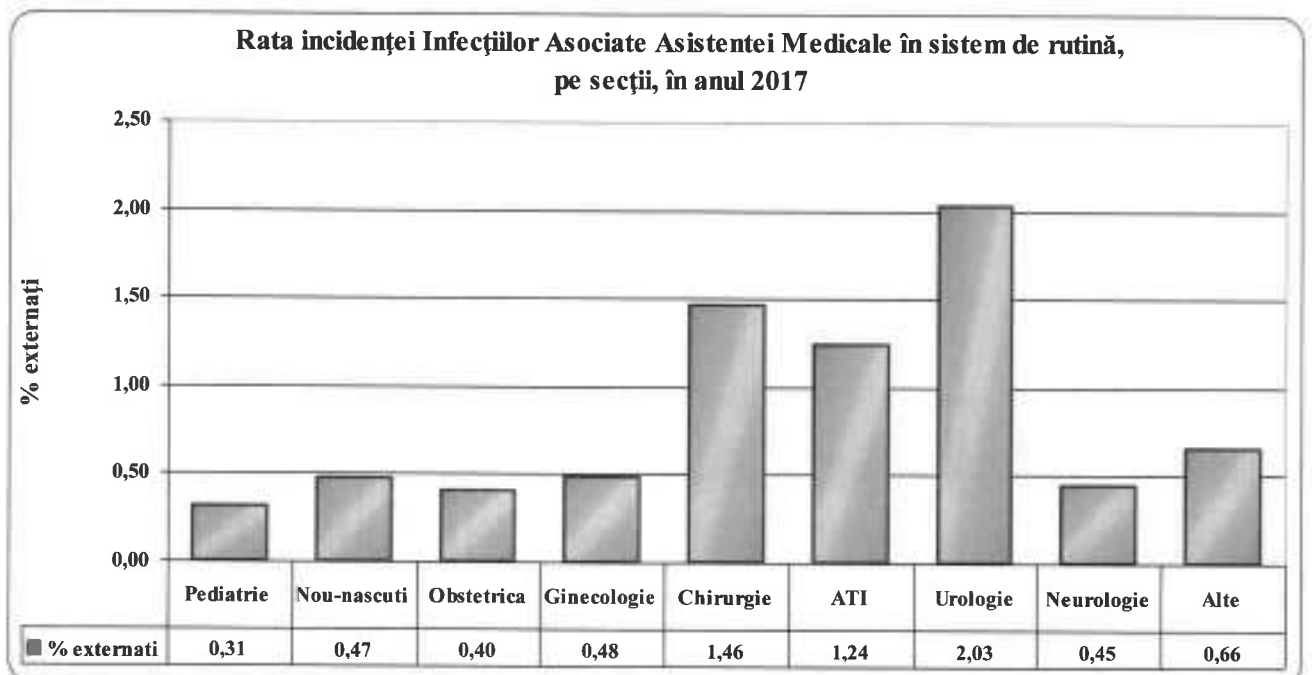
Pe lângă acest sistem de raportare electronică, toate cazurile de IAAM care au fost confirmate se înregistrează și se declară pe Fișa cazului de infecție asociată asistentei medicale, completată de medicul curant și transmisă lunar la DSP. De asemenea toate unitățile sanitare raportează lunar, trimestrial și anual numărul total de IAAM și defalcat pe grupe de vârstă, tip de infecție și tip de secție de spital .

Rezultatele supravegherii IAAM in anul 2017

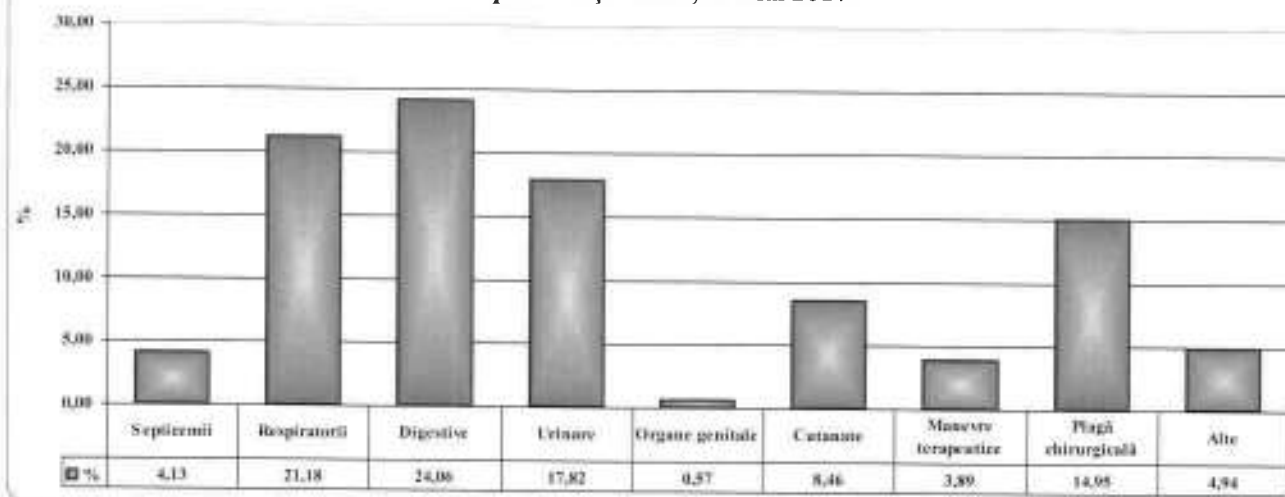
In anul 2017 au fost raportate in judetul Iasi un numar de 2469 cazuri de IAAM, la un numar de 178910 pacienti externati, aceasta fiind cea mai ridicata valoare inregistrata in judetul Iasi, care reflecta cresterea calitatii supravegherii si rezultatele participarii la programul de supraveghere sentinela incepand cu anul 2011.

Analiza datelor de supraveghere din anul 2017 evidentiaza inregistrarea unor valori mai crescute ale incidentei IAAM in sectiile de urologie (2,03% externati), chirurgie (1,46% externati) si ATI (1,24% externati), cu o pondere mai crescuta a infectiilor digestive (24,06%), respiratorii (21,18%), urinare (17,82%) si de plaga chirurgicala (14,95%).

**Structura Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale în sistem de rutină,
pe entități clinice, în anul 2017**

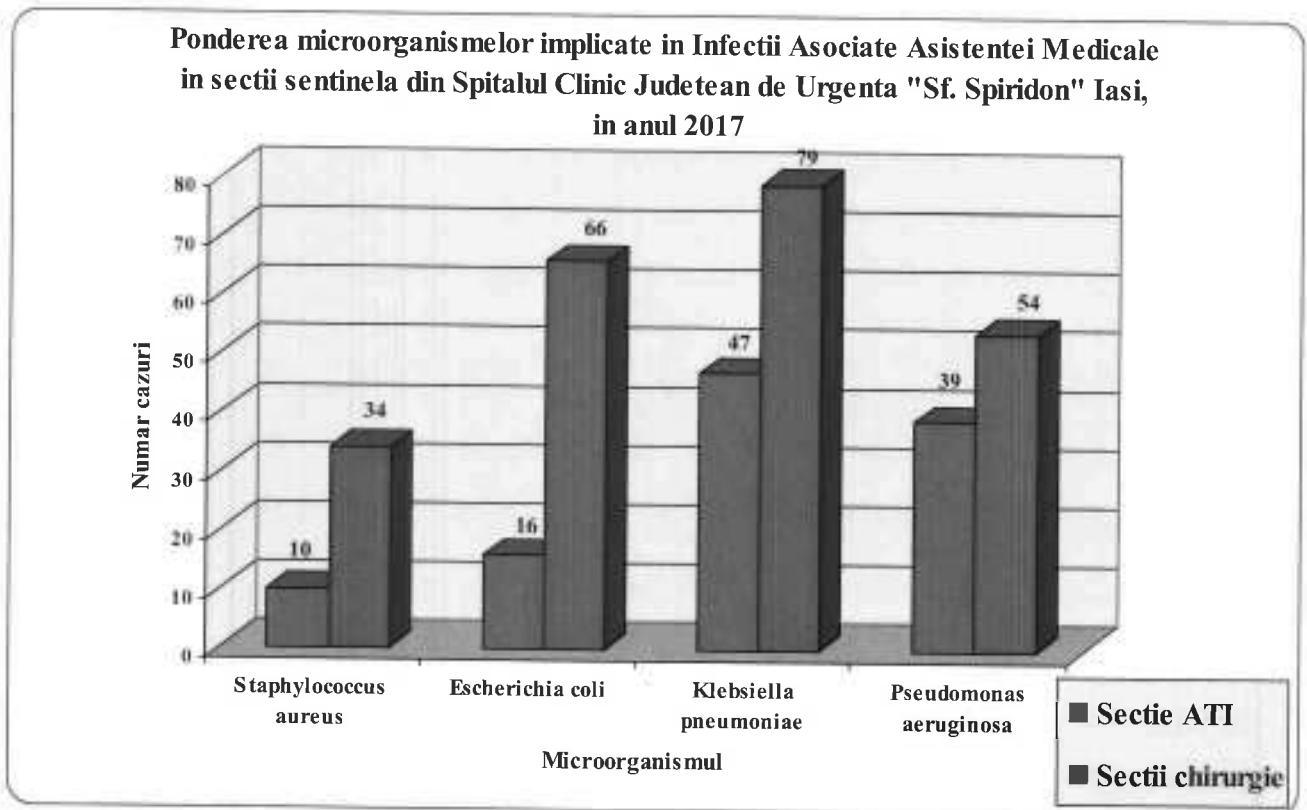

Cele mai bune rezultate privind depistarea și declararea IAAM, reflectate prin incidența realizată în anul 2017 s-au înregistrat în Spitalul Clinic Județean de Urgență “Sf. Spiridon” (2,94 % externati), Institutul de Boli Cardiovasculare (2,70 % externati), Spitalul Clinic de Urgență “Prof. Dr. N. Oblu” (1,99 % externati), Institutul de Psihiatrie Socola (2,04 % externati).

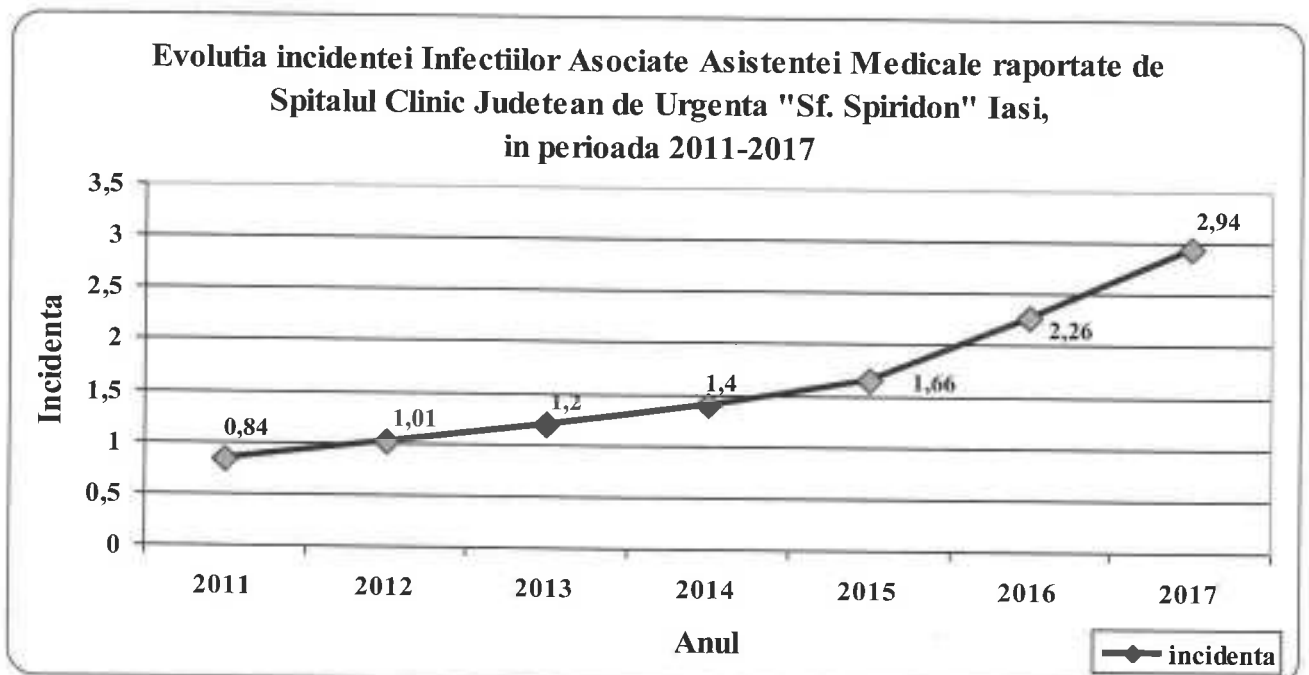
Situația Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale raportate în anul 2017

Nr. crt.	Spitalul	Nr. paturi	Nr. IAAM	Nr. externati	Incidența la suta de externati
1.	Spitalul Clinic Județean de Urgență “Sf. Spiridon”	1153	975	33159	2,94
2.	Spitalul Clinic “Dr. C. I. Parhon”	212	137	5967	2,29
3.	Institutul de Boli Cardiovasculare	150	118	4356	2,70
4.	Spitalul Clinic de Urgență “Prof. Dr. N. Oblu”	331	166	8327	1,99
5.	Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie	347	81	5880	1,37
6.	Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii “Sf. Maria”	622	204	20494	0,99
7.	Spitalul Clinic de Recuperare	550	86	12443	0,69
8.	Spitalul Clinic de Obstetrică-Ginecologie “Cuza Voda”	460	80	11940	0,67
9.	Spitalul Clinic de Obstetrică-Ginecologie “Elena Doamna”	120	26	4110	0,63
10.	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase “Sf. Parascheva”	310	66	9069	0,72
11.	Institutul de Psihiatrie “Socola”	870	203	9950	2,04
12.	Spitalul Municipal de Urgență Pâncani	410	53	9264	0,57

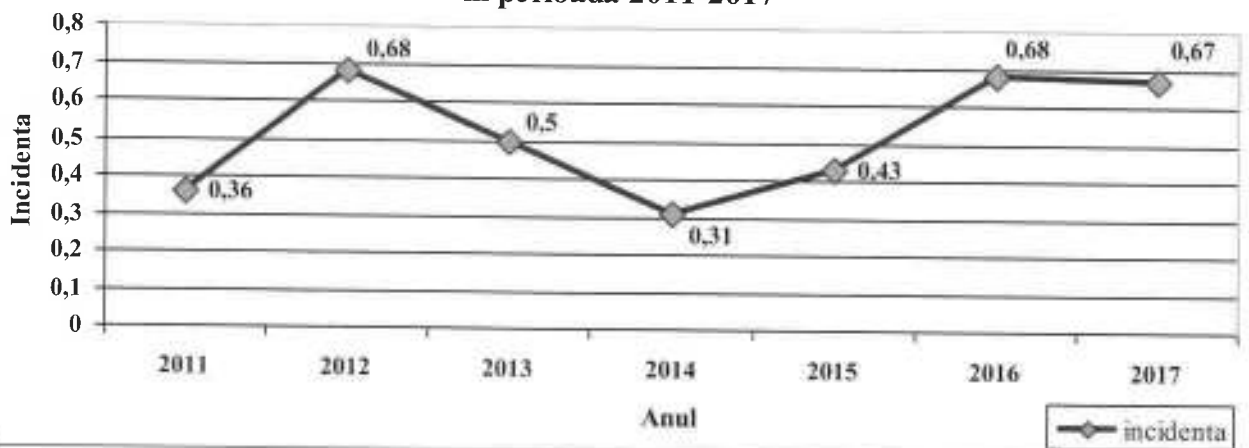
Datele furnizate de laborator privind etiologia IAAM, contribuie la supravegherea circulației microorganismelor la nivelul fiecărei secții de spital. De exemplu în secțiile sentinela ale Spitalului Clinic Județean de Urgență "Sf. Spiridon" etiologia infecțiilor nosocomiale la pacienții din secțiile de chirurgie și ATI a fost dominată în anul 2017 de tulpini aparținând speciilor *Klebsiella pneumoniae*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, și *Staphylococcus aureus*.

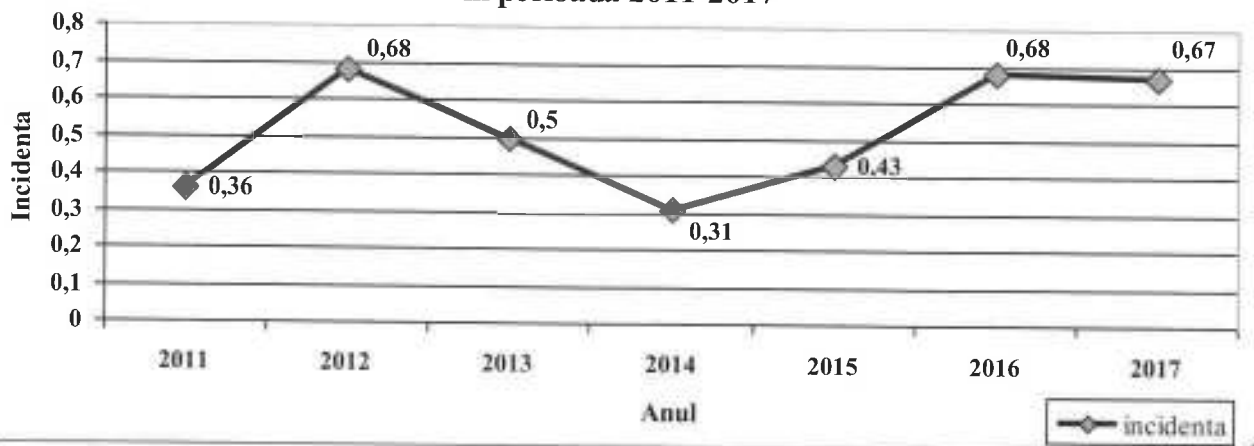
Analiza comparativă a raportării statistice a IAAM înregistrate în spitalele din județul Iași evidențiază diferențe privind rata incidentei la 100 de bolnavi externati, datorate și intervenției diferiților factori de risc (riscul biologic la asistați- vârsta, morbidități, imunodeficiențe, riscul terapeutic și de îngrijiri – profilele de activitate, protocoale, etc.).

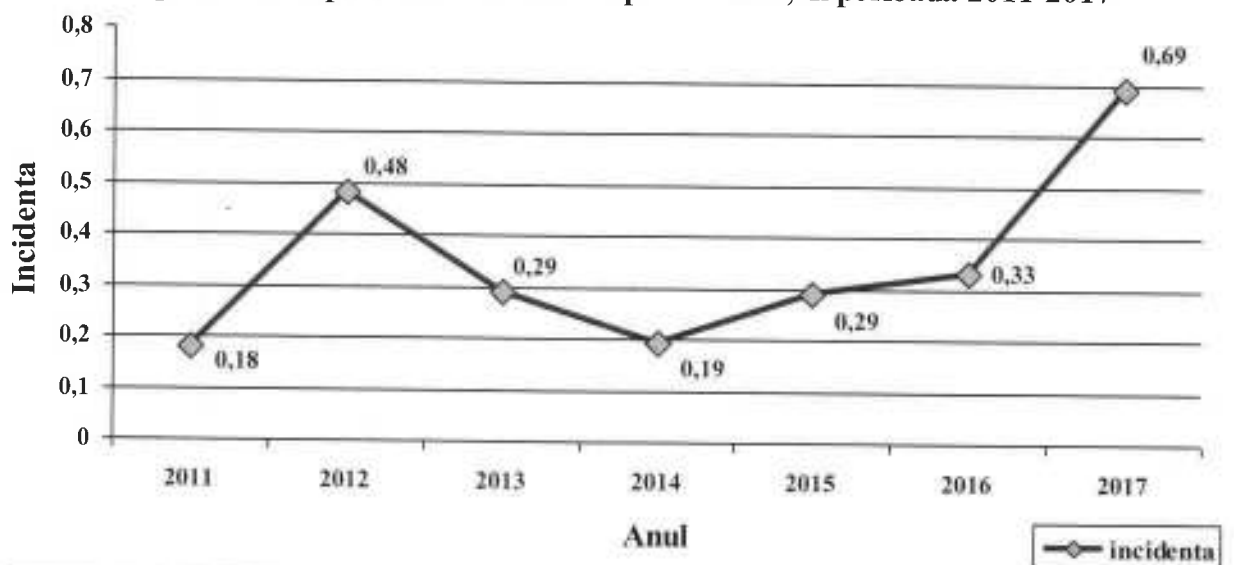
Evolutia incidentei Infectiilor Asociate Asistentei Medicale raportate de Spitalul de Obstetrica-Ginecologie "Cuza Voda" Iasi, in perioada 2011-2017

Evolutia incidentei Infectiilor Asociate Asistentei Medicale raportate de Spitalul de Obstetrica-Ginecologie "Cuza Voda" Iasi, in perioada 2011-2017

Evolutia incidentei Infectiilor Asociate Asistentei Medicale raportate de Spitalul Clinic de Recuperare Iasi, in perioada 2011-2017

Prevenirea infecțiilor asociate asistentei medicale reprezintă un obiectiv permanent al activității din toate instituțiile medicale, un criteriu de evaluare a calității managementului din fiecare unitate medicală precum și o responsabilitate a tuturor profesioniștilor și serviciilor implicate în asistența medicală.

Director executiv,
Dr. Liviu Stafie

